

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

Frater Ioannes Ortunius

urn:nbn:de:hbz:466:1-42916

dictus Pater Oiedius eorum Magister, quas mihi aliquoties retulit, & postea etiam scripto dedit, & visæ sunt mihi dignæ quæ huic historiæ insererentur, non solum pro honore Patris Balthassaris, qui fuit eorum Magister spiritualis; sed etiam ut exemplorum adeò illustrium memoria id efficiat nunc in religiosis studiis, quod faciebat dum illi viuerent in eis, qui illos insuebantur.

Frater Ioannes Ortunius.

PRIMVM locum demus Ioanni Ortunio, de quo ego ipse Patrem Balthassarem in quadam exhortatione audiui dicere: se nunquam legisse in vitis Patrum Heremicalium res grandiores, quam in hoc Fratre vidisset: cum Metinæ, ubi fuit eius Tyrocinij Magister; tum Salmanticæ, ubi eius fuit Rector literis operam dantis. Ingressus est Societatem, cum esset viginti annorum, cum multis alijs anno septuagesimo primo, inter quos raro sanctitatis exemplo eminebat toto tempore Tyrocinij: sed multò adhuc amplius breui illo tempore, quo superuixit cum Philosophiae operam daret Salmanticæ. Erat præclarus ingenij, magnamque curam in suis studijs ponebat; ita tamen, ut nec punctum remitteret de ferore virtutum: ipso enim opere facile ostendebat, se multò pluris facere virtutes, quam Eruditionem. Nominatum autem excelluit in Obedientia, & Mortificacione, tam interna, quam externa, cum quadam modestia

estia, & adeò exacta ac immutabili morum cō-
positione, vt manifestum faceret testimonium
admirandi sui quieti, compositi, & valde morti-
fici spiritus. Erat tunc Collegij Subminister
Pater Ioannes Rodrigius, vir sanctus, valde ta-
cturnus, severus, pœnitens, & summè obedi-
ens in omnibus, quæ Pater Rector illi cōmitte-
bat, vt benè suo munere fungeretur. Commiserat
ego illi, vt Fratres studiosos tam Theologos,
quam Philosophos; (& hos maximè, quia erant
quasi Nouitij) benè exercet in mortificationibus,
& abiectionis Officijs. Bonus ergo Subminister ex-
seculias ad huiusmodi exercitia valde propensus,
accepto hoc Obedientiæ stimulo, valde dili-
genter ei satisfacere studuit. quare cùm omnes in
varijs occasionibus, tum multo amplius Ioannem
Ortunium(de quo maiorem habebat opinionem)
extraordinarijs exercebat probationibus. Expe-
ctabat ad portam scholæ, donec lectio absolu-
retur; & inde statim Fratrem prædictum, & Fran-
ciscum Cordubensem, (de quo paulò post dice-
mus) vocatos, mittebat ad culinam, vt ollas &
scutellas lauarent, & alias similes occupationes
obirent: quæ quotidie pro illis seruabantur: ad
quas multò lætiori vultu, quam ad audiendas lec-
tiones accedebant; nullis querelis, aut tergiuer-
fationibus; ita vt nec insinuarent quidem, vt si-
bi liceret recens auditam lectiouem repetere.
Et quamuis Professor hoc sentiebat, & pro suis
discipulis agebat, ne tali tempore occupare-
tur: illi tamen nihil aliud curabant, nisi vt obe-
dirent, seque magna animi quiete & lætitia mor-
tificarent.

Y 2

IOAN-

IOANNES Ortunius adeò excelluit in hoc,
vt eius Obedientia videretur prodigiosa : adeò
erat syncera, ad nutum, exacta, ac perfecta : vt in
recensendis Exemplis apparebit. Quodam ve-
spere in Hyeme, cùm esset ingens tempestas ven-
torum, & niuium, Pater Ioannes Rodrigius in
crepusculo vespertino offendit Ioanné Ortuniū
in quodam transitu versus paruam Collegiā are-
am; dixitque illi, Ioannes, exspecta huc, donec ego
reuertar: habeo enim aliquid tibi iniungendum.
Transiuit Pater, sed ob alias occupationes oblitus
est, quid Fratri illi dixisset. At bonus Ortunius,
atque si fuisset saxum immobile, nec ad
punctum inde se mouit, etiamsi ingenti frigo-
re & vento ac niuibus grauiter offendetur:
nona erat iam hora noctis, & cùm nec ad pri-
mam, nec ad secundam mensam venisset: ad-
uertit hoc unus ex condiscipulis, retulitque
suo Magistro: adhibita est diligentia per totam
domum, ut scirent, ubi esset: & non inuenient
interrogarunt etiam prædictum Patrem Ioan-
nem Rodrigium, an fortè aliquid de illo sci-
ret: qui, oblitus quid Ortunio dixisset, respon-
dit: se nihil de eo scire. Redeunt iterum, vt il-
lum querant: & tandem valde tardè in eodem
transitu illum inuenerunt, frigore valde affi-
ctum, pedibus niue coopertis; quem cùm Ma-
gister reprehenderet, & quereret quid tali
tempore & hora ibi faceret? magis pace &
tranquillitate respondit: Patrem Ioañem Ro-
drigium iussisse illum ibi expectare, donec re-
uerteretur; &, quia neandum reuersus erat: ipse
exspectasset. Obstupuerunt omnes ad exactam

adeò

sicē Obedientiam: & omni dubio procul, nisi
inventus fuisset, mansisset vsq; mane cum magna
mīni sui lāetitia.

IN area eiusdem Collegij erant tunc quidam
lettī cum floribus, distributi à Patre Ministro in-
terstudiosos, vt vnuſquisque in suo tres aquæ ſitu-
la quotidie ſpargeret: quo flores (quia erat ætas)
ſuſcidentes conſeruerentur. Quadam igitur hebdo-
mada cū multum pluſſet, nihilominus Ioan-
nes Ortunius quotidie in deſignato ſibi lectoris tres
aquæ ſitulasaspergebat, in conspectu multo-
rum adſtantium, monebat illum eius Magister,
eo quod in tantis pluuijs ipſe adhuc lectorum il-
lumaspergeret: cui ille magna cum modetia &
humilitate reſpondit: Pater iuſſus ſum tres ſitu-
la aquæ quotidie hic ſpargere; nec dictum fuit;
vt, si placerer, abſtinerem. Admiratus Pater fan-
tam ſuſi diſcipuli ſinceritatē in obediendo co-
cē, tacuit.

SED multò adhuc magis idem Pater obſtupuit
raram eius obedientiam in alia occaſione. Au-
diebat cum noſtris ſtudiosis Fratribus Philoſo-
phiam Sacerdos quidam magnæ virtutis & exē-
pli; ſed valde rudis & exiguae adeò memoriae,
vt lector, quaꝝ per vnam aurem ingredieba-
tur, per alteram exiret. Commisit Ortunio
Profeſſor, vt quotidie finita lectione, eam
cum hoc Sacerdote repeteret; & quantum
poſſet, iuuaret, vt eam caperet: fecit hoc
Frater extraordinaria cura ac diligētia, per-
ſeuerauia, ac amore, reſpondens illi ad o-
mnia interrogata, quandoconque interroga-
ret, cum incredibili charitate, & nullo vn-

quam impatientiæ, aut tardij signo edito, etiam si apertè satis aduerteret: laborem suum esse inutilem; & absqueulla spe, quod ille esset aliquid profecturus. Et cum Professor Ortonum interrogaret: quomodo sibi cum socio succederet? solùm respondebat: ille facit, quod potest. Omnes mirabantur tantam eius tolerantiam: nam alij condiscipuli tertio die defatigabantur repetitione lectionis cum eo, sed Ortonius constans erat & infatigabilis in ijs, quæ facere iubebatur.

Si D non præteribo, quod ei tunc euenit, quo ostendit, quanti ipse faceret ac veneraretur, quid vel umbram habet Obedientiæ. Sedebat initio renouationis studiorum ad sanctum Lucam, super quosdam lapides, ut suam lectionem repeterent: quos videns Superior, dixit lepidè: *in mensibus erratis, super lapidem non sedeat;* ille, qui adeò Obedientiæ studebat, verba Superioris ita serio accepit, ut extunc, usque ad finem Aprilis, etiam si socius super lapidem federet, ipse potius staret: cum autem mensis Maius coepit, ipse quoque sedebat: & cum aliqui hoc notarent: mysterium ab eo exquisierunt: quibus syncerrimè respondit: Patrem Rectorem dixisse, ne in mensibus, quorum nomina habent R. super lapidem federent; ac propterea se usque ad initium Maij non sedisse.

Hanc eandem veritatem, & exactam rationem tenebat in omnibus rebus Obedientiæ, etiam minimis: saepius enim euenit scribenti, ut vel ordinaria campana, vel nomine Superioris ad aliquid aliud vocaretur: & statim ingrediens,

cui

cui id licebat, chartamque videns, in qua ille
scribebat, inuenit inchoatam literam, nec abso-
lutam, ut celeriter, & sine mora, iuxta regulam,
quod vocaretur. Hinc etiam ratio illa or-
tu est, adeo exacte faciendi examen particulare,
de uno solo defectu pro more Societatis, obser-
vatis omnibus eius documentis usque ad mini-
mum, adnotandi & conferendi defectus vnius
diei cum altero; quod obseruauit etiam in extre-
ma aegritudine, usque ad diem praecedentem ip-
sam mortem. semper enim habuit libellum, in
quo eos notabat, absconditum, ne quis illum vi-
deret: in quo voluit P. nostrum S. Ignatiū imitari,
de quo idem scribitur. valde n. magno honori cō-
modoq; sibi ducebat, quod vestigia sequeretur S.
Fundatoris, quē D. N. tanquā Ducem ipsi dedisset.

QVID verò dicemus de ijs, quæ ille in Extremo
suo morbo egit, ac perpessus est: habuit n. occultū
quoddam ulcus cum ingenti cruciatu, quod pro-
hibebat ipsū sedere quod per dies aliquot occul-
tauīt: tum quod non vereretur tantū periculū, atq;
reuera erat: tum quod ob insignem suam honesta-
tem erubesceret Chirurgo illud ostendere. Dolor
cogebat illum, aliquod signum edere, ut in schola
nō posset rectus sedere, sed quasi ad unum latus:
quod Professor aduertēs, causā requisuit: cui ille
tūc Professor replicauit: ppter unū tuberculū sic
sedebis? cui Ortonius, optimè dicit, inquit, R. V.
quare p̄ tres sequētes dies, etiā graues dolores sé-
tiret, rectē sedet, nullo indicio suos dolores p̄dēs;
sed malū adeo creuit, vt iussu Superioris oportue-
rit medico, & Chirurgo locū ostēdere; q̄ vidētes,

statim agnouerunt ingens imminere periculum,
Et cùm malū ad interiora valde penetrasset, hor-
rendas carnificinas, & cruciatus adhibuerunt: i-
pse verò tanquam saxum quoddam, nec manum
cruciantis refugiebat, nec doloris vllum signum
edidit, aut questus est: omnibus stupentibus hero-
icam adeò illius patiētiam, & animi fortitudinē:
omnibus ipsum visitantibus lætum semper vultū
ostendebat, & placidè ac iucundè respondebat:
sum in manibus Dei, faciat mecum iuxta sanctissi-
mam suam voluntatem: nec metuo de manu e-
ius mortem, nec dolor me terret. Tandem perne-
nit ad extreum suorū laborum; & apercē est illi
dictum, nullum superesse remedium. Gauisus est
§. Frater, mortis suæ auditio nuncio. Fecit Confes-
sionem generalem P. Stephano Oiedio Professori
suo, copiosas fundēs lacrymas ob sua peccata, que
tamen adeò erāt leuia, vt Confessarius affirmarit,
non solū se non inuenisse vllū peccatum lethale,
aut de quo, q̄ tale fuisse posset dubitari; sed neq;
peccata venialia grauia malitiosē, & aduertenter
facta: cū tamen in flore esset tunc suæ iuuentutis,
vt qui 23. ætatis annum non excederet. Peracta
Confessione, magno cordis affectu, & lacrymis à
P. Rectore petijt, vt iuberet, aliquid simi impor-
tari, super quem posset exspirare: nam magnū sibi
fore solatium, quod posset videre se mori iuxta
merita grauissimarum suarū culparū. His & alijs
valde inflammatis amoris Dei affectibus, cùm re-
liqua Sacra menta suscepisset, spiritum suum Deo
reddidit, cū ea suauitate, & pace, quam sancta e-
ius vita fuit promerita, quæ verè fuit admirabi-
lis: eius silētium perpetuum, charitas erga omnes
ingens

agens, honestas, & puritas Angelica, etiam dum se indueret & exueret; tanta erat conscientia eius puritas, ut eius Magister, & alij etiam attentè obseruantes an defectum aut imperfectionem aliquam in eo deprehenderent, nihil tamen tale animadvertere potuerint. Ad solatium autem domestico- rum habuit P. Balthassar quādam exhortationem de heroicis sancti huius Fratris virtutibus, de quibus dixit, quod superius insinuauimus: quæ non minorem adferebant admirationem, quam quæ de sanctis Patribus in Eremo existentib. referuntur. Sed cūm Deus noster idem sit semper, nec manus eius sit abbreviata, non adeò mirandum est, quod & nunc adeò sit liberalis in gratijs ac beneficijs erga feraentes suos seruos, quemadmodum fuit in saeculis præteritis. Si enim voluerimus ipius gratiæ cooperari, efficiet ipse in omnibus, & per omnes, qui se disposuerint, res verè admirandas, & infinita sua magnitudine & bonitate dignas.

Frater Franciscus Cordubensis.

SO C I V S Ioannis Ortunij in Tyrocinio & in Philosophia fuit Franciscus Cordubensis filius Ducis Cardonæ & Segoruæ, Marchionis Comarense: qui cum fuisset Vniuersitatis Salmanticensis Rector, Deusq; eius cor tetigisset, ingressus est Societatem eodem Anno 71. fuitque Metinæ in Tyrocinio sub P. Balthassare, & postea Salmanticæ eodem Rectore, vbi Philosophiæ ac Theologiæ operam dedit. Ab ipsis initijs valde sibi cordi accepit, ad perfectionem anhelare:

Y 5 adeò